

روایت شهرآرا از چالش دسترسی راحت به نان در همراهی ۵ ساعته با مردم و زائران در خیابان‌های منتهی به حرم

نان هست، در دسترسی نیست

محدوده باب‌الجواد

محدوده بازارسرشور

محدوده میدان‌بیت‌المقدس

محدوده بیت‌المقدس

کانکس سیارباب‌الجواد

محدوده کوچه‌کوبلا

می‌کنم این نرم افزار واجب است. راستش فکر نمی‌کردم برای ناوایی و پیدا کردن آن مشکل داشته باشیم. من دقت کرده‌ام کلی تابلو اطلاع‌رسانی در این محدوده نصب کرده‌اند و آن‌را مشخص کرده‌اند اما برای این نیاز اصلی مردم که ضروری است دریغ از یک آدرس درست و حسابی.

با خنده حرفش را ادامه می‌دهد: خود شما شاید دیگر آدرس دهی لازم نداشته باشید برای ماکه‌گریم فکری کنید.

● **کوچه چهارباغ و ناوایی کانکس جمع‌وجورش** کوچه چهارباغ در خیابان شیرازی رامشده‌ی‌ها خوب می‌شناسند. پایین نقاشی دیواری اسم و رسم دارند، چند سالی است که کانکس جمع‌وجور نان زائر استقرار یافته است. راحت‌تر از دیگر ناوایی‌ها این منتهی به حرم در دسترسی است. نوع سه‌میه‌آرد این ناوایی نیمه‌یارانه‌ای است و این موضوع با پرده نوشته‌ای اعلام شده است. نوشته روی پرده، تکلیف زائر برای قیمت سه هزار تومانی هرقرض نان روشن کرده است.

● **ساعت کار ناوایی در دو شیفت صبح و عصر و حتی در آن زن چانه نان هم قید شده است** از فروشنده ناوایی، در مورد روز تعطیل ناوایی سیارش می‌پرسم و اینکه برخی مجاوران این کلایه را دارند که اغلب ناوایی‌های اطراف حرم همه یک روز مشخص را تعطیل اعلام کرده‌اند. او این‌طور پاسخ می‌دهد: این‌آرد نان متعلق به زائر و مجاور همین شهر است. تعطیلی ناوایی این مجموعه است. دیگر ناوایی‌ها نیز برایشان یک روز مشخص تعطیلی تعریف شده است. اینکه بگویند همه ناوایی‌های اطراف حرم در یک روز تعطیل هستند، درست نیست.

● **باز هم ناوایی کانکس در گذر نواب صفوی** مسیر بعدی خیابان نواب صفوی است. در این محدوده نیز همانند دیگر خیابان‌های منتهی به حرم مطهر رضوی به صورت تک و تک ناوایی‌های کانکس و سیار وجود دارد. این بار نیز پس از گشت و گذار فاصله از حرم مطهر در محدوده تقاطع خیابان نواب صفوی و خیابان شهید شوشتری ناوایی کانکس را می‌بینیم. یک ناوایی که باعث وبانی‌اش، قرارگاه عملیاتی خدمات سفر مشهد است. این ناوایی نان یارانه‌ای بربری را با قیمت مصوب ۳ هزار تومان عرضه می‌کند. نکته درخور تأمل اینکه این ناوایی هنگام ظهر که مردم برای تهیه نان برای ناهار مراجعه می‌کردند با آنکه تعطیلی‌ای در کار نبود اما هیچ نانی پخت نمی‌کرد و متصدی هم که در پیشخوان نشسته بود، بی‌هیچ توضیح بیشتری به مشتری‌ها، به گفتن دو جمله بسنده می‌کرد: نان نداریم، از جای دیگری تهیه کنید.

مشکل رویه رو هستند چه برسد به زائران. باید به فکر تأمین نیازهای اولیه و مایحتاج ضروری آن‌ها نیز باشید. او ادامه می‌دهد: حالا این دوکانکس اینجا و در شلوغ‌ترین نقطه نزدیک به حرم مستقر شده‌اند. همین دو کانکس کار مردم و زائران راه‌انداخته‌اند و نان دولتی با قیمت ۲ هزار تومان دست مشتری می‌دهند، اما کم است.

● **افزایش تعداد ناوایی‌های کانکس** او پیشنهادهایی هم دارد: به دلیل گرانی ملک کسی نمی‌تواند ملکی را برای ناوایی اجاره کند. من این پیشنهاد را دارم که در جای‌جای خیابان‌های منتهی به حرم باید این‌طور ناوایی‌ها، جانی‌می‌شود. زیرا در معرض دید زائر و مجاور است و نان با قیمت مناسب توزیع می‌کند. اگر تعداد این ناوایی‌ها زیاد شود مشکلات مردم برای تهیه نان کمتر می‌شود. او در ادامه می‌گوید: ناوایی‌های کانکس مسکنی موقت است و برای کوتاه مدت می‌توان روی آن حساب باز کرد. اما شأن بافت اطراف حرم و زائر و مجاور این است که ناوایی‌های ثابتی در این محدوده مستقر شود.

● **نان شیرین در «سرشور»** مقصد بعدی بازار سرشور است. ساعت ۱۲ ظهر به این محدوده می‌رسیم. تازگی آرد و دیوار و معماری سنتی بازار سرشور می‌بارد. دالان تجاری نونوار شده‌ای که درست ابتدای آن یک ناوایی با چراغ‌های چشمک‌زن نشون جلب توجه می‌کند، اما این ناوایی در آن موقع روز فقط نان قندی و شیرین دارد. نان بربری‌ای هم به گفته ناوا، آزادپز است که پخت آن حالا حالا زمان می‌برد. از ناوا می‌پرسیم: میان سال آردس ناوایی دولتی را می‌گیریم که انتهای بازار آردس می‌دهد. ۱۰ دقیقه‌ای که پیاده می‌روم و تقریباً به انتهای بازار می‌رسم همه نوع مغازه‌ای هست به جز ناوایی.

● **ضرورت وجود نرم‌افزاری برای آدرس دهی ناوایی‌های محدوده حرم مطهر** همان‌طور که در جست‌وجوی ناوایی مسیر را پیاده می‌رویم یک زائر به مانزدیک می‌شود و سؤالی مشترک می‌پرسد: ببخشید ناوایی کجاست؟ باین توضیح که مانیز در جست‌وجوی ناوایی هستیم همراه ما می‌شود. می‌گوید از یزد آمده‌اند. مسیر و آردس که کسبه برای ناوایی داده‌اند طولانی است و برآورد این است که حداقل ۱۰ دقیقه زمان می‌برد تا به ناوایی برسند. همین زمان فرصتی برای گپ و گفت با این زائر است. می‌گوید: شما مشه‌دی هستی؟ با تأیید ما این‌طور صحبتش را ادامه می‌دهد: مشهد شهر بزرگ و پرامد و شدی است. باین جمعیت باز هم این شهر خیلی تمیز و مرتب است فقط نمی‌دانم چرا ناوایی کم دارد؟ نمی‌دانم. شاید ما یاد نداریم، اما کاش یک نرم‌افزار بود که زائر می‌توانست آدرس ناوایی‌ها را پیدا کند. برای مشهد به این بزرگی فکر

می‌دهد: اگر دنبال نان با نرخ دولتی هستید پیشنهاد می‌کنم خودتان را خسته نکنید چون اطراف حرم و به تعداد انگشتان دست ناوایی دولتی نیست. برای آزادپزها صرفه ندارد که بمانند چه برسد به نان دولتی. مگر ملک از خودشان باشد.

● **ناوایی دور از دید** پیدا کردن ناوایی در مسیر بعد یعنی میدان بیت‌المقدس کمی سخت‌تر است. از چند کاسب آدرس می‌گیریم. نشانی که کسبه به ما می‌دهند یک کوچه فرعی است. داخل کوچه که می‌رویم یک بنر زرد رنگ زده‌اند که روی آن درج شده است «نان بربری». باین همه انتهای کوچه خبری از ناوایی نیست. تنها یک بنر کوچک نان برای طبقه دوم یک ساختمان وجود دارد. از یکی از عابران آدرس ناوایی را می‌پرسم با دست همان ساختمانی را که بنر کوچک نان نصب شده نشان می‌دهد و می‌گوید: انتهای کوچک یک ساختمانی است که چند پله دارد. از پله‌ها بالا بروید ناوایی است. با همان تأکیدات به آدرس مورد نظر می‌رسیم. ظاهر جدید ناوایی حوالی میدان بیت‌المقدس متفاوت از دیگر ناوایی‌های سنتی این محدوده است. برای رسیدن به آن باید زحمت پی‌موند هفت، هشت پله را بکشید تا به پیشخوان ناوایی برسید. در ویتترین این ناوایی تر و تمیز همه نوع فراورده‌های نانی به چشم می‌خورد. از قلمه‌تاشیرینی‌های سنتی و نان پنجه‌ای و نان‌های خشک محلی پراز مغز و کنجد، قیمتی که برای این نان‌ها در نظر گرفته‌اند حداقل چند برابر نرخ عادی و معمول آن است. نان اصلی این مجموعه چند منظوره، بربری است. مشتری اصفهانی همان‌طور که نفس زنان از پله‌ها بالا می‌آید قیمت نان را می‌پرسد. رقم بیست هزار تومانی یک قرص نان را که می‌شود، می‌گوید: قیمت نان در اصفهان، کم‌تر است.

نکته دیگری که این زائر مطرح می‌کند درباره اطلاع‌رسانی برای ناوایی‌هاست. او می‌گوید: حالا ما بنرهای نان را که در بعضی از کوچه‌ها نصب شده است می‌خوانیم، اما ای کاش به عربی نیز کلمه ناوایی درج می‌شد. چون مشهد خیلی زائر عرب زبان دارد. این را در این چند روز گشت و گذار در خیابان‌های اطراف مشهد متوجه شده‌ام.

● **ناوایی‌های کانکس کنار باب‌الجواد^(۱)** از شلوغی ناوایی‌های کانکسی مجاور باب‌الجواد^(۲) در آن موقع ظهر پیدا است که یانان با کیفیتی دارند با قیمت مناسبی، مرد سن و سال دار از هردو کانکس، هم نان لواش تهیه کرده است هم بربری. خود را از ساکنان قدیمی محله معرفی می‌کند. این تأکید را در ادامه به توضیحات خودش اضافه می‌کند که با مشکلات ناوایی‌های اطراف حرم بیگانه نیست. او می‌گوید: زمانی که اطراف حرم نوسازی می‌شد در نگاه نخست اولویت بر این بود که معبر عریض شود تا زائر راحت رفت و آمد کند و دسترسی هایش مناسب شود. اما به این فکر نکردند که در کنار اقامت و ایجاد هتل آپارتمان و... باید در حوزه مایحتاج نیز تدبیری کنند. شرایط ناوایی‌ها به نحوی است که اکنون ساکنان نیز با

گزارش میدانی

ماجرای کمبود ناوایی در اطراف حرم مطهر رضوی. دغدغه‌ای است که مجاوران و به ویژه زائران را با چالش روبه‌رو کرده است. موضوعی که به اعتقاد شهروندان از سوی مسئولان کنون توجه جدی به آن نشده است. آن هم در خیابان‌های مجاور حرم امام هشتم^(۳) که شاهراه محوری شهر مشهد است و در همه ایام سال محل تردد انبوهی از زائران است.

● **سایه سنگین گرانی ملک بر ناوایی‌های بافت اطراف حرم مطهر** دغدغه‌ای که بارها ساکنان منطقه ثامن و در محله‌های هم‌جوار در خیابان‌های امام رضا^(۴)، نواب صفوی و دیگر محله‌ها با شهرآردار میان گذاشته‌اند. یکی از ساکنان این محدوده می‌گوید: باید ساکن این مناطق باشید تا دغدغه ما را بفهمید. محله‌های اطراف حرم مطهر رضوی جدا از ساکنان پذیرای زائران بسیاری هستند که به شهر مشهد سفر می‌کنند. با این حال و نسبت به این جمعیتی که در این محدوده حضور دارند تعداد ناوایی، کم است و کفاف این همه جمعیت را نمی‌دهد. گروسی، دیگر دغدغه‌مند مشهدی است که به وضعیت ناوایی در بافت پیرامونی حرم نقد دارد. او می‌گوید: هر بار شاهد کاهش تعداد ناوایی‌های محدوده حرم هستیم. چندباری که از ناوایان پرس و جو کردم به من گفتند که توان اداره ناوایی را با این گرانی ملک و اجاره بها در محدوده بافت حرم ندارند.

● **ناوایی‌هایی که تخریب شدند** این شهروند در ادامه می‌گوید: حق با ناوایان است. محله‌های اطراف حرم مطهر به دلیل گرانی قیمت و اجاره سنگین، ناوایی هیچ توجه اقتصادی ندارد. جالب است بدانید که در سال‌های گذشته بیش از ۲۵ ناوایی در اطراف حرم مطهر رضوی تخریب شد و در ادامه فقط چند کانکس و نان‌سیار جایگزین شدند، از طرف دیگر سال به سال بر جمعیت زائران افزوده می‌شود. زائرانی که محل اقامت خود را در محدوده حرم انتخاب می‌کنند، حضور این همه زائر، خود ش برکت و نعمت است و باید مغتنم شمرد. به همین دلیل راه‌اندازی ناوایی دولتی و ثابت در این محله‌های شلوغ و پرجمعیت، حداقل کاری است که مسئولان باید انجام دهند.

این درخواست‌های مکرر مردمی بار دیگر سوزه صدای مردم شهرآرامی‌شود تا با گذر نیم‌روزی در رینگ پیرامونی حرم مطهر رضوی و محله‌های مجاور وضعیت نان‌رسانی به مردم را از نزدیک ببینیم. این گزارش روایتی از خیابان‌های اطراف حرم مطهر و گشت و گذار پنج ساعته خبرنگار شهرآراست که هم پای مردم و حتی زائران به عنوان خریداران در جست‌وجوی ناوایی در این محدوده بود. لازم به ذکر است این گزارش از معابر اصلی که محل تردد زائران و مجاوران است تهیه شده است.

● **خیابان امام رضا^(۵) و ناوایی‌های آزادپزش** در ابتدای خیابان امام رضا^(۶) در حوالی کوچه کربلا، از هر کاسبی که آدرس ناوایی را می‌پرسم، نان سیوس دار سنتی خراسان در کوچه امام رضا^(۷) ۲۳ را آدرس می‌دهند. ابتدای کوچه با یک کاردار زردرنگی نام و نشان ناوایی را مشخص کرده‌اند. (توزیع انواع نان لواش، نان عراقی، نان روغنی و...) ناوا که پسر جوانی است در توضیح این بنر زرد رنگ می‌گوید: داخل کوچه ایم، ناگزیر بنری به صورت فارسی و عربی در ابتدای کوچه نصب کرده ایم تا زائران که بیشترشان عرب زبان هستند ما را سریع‌تر و راحت‌تر پیدا کنند. از این ناوای جوان می‌پرسم: دولتی یا آزادپزید؟ می‌گوید: آزادپزیم.

کمی جلوتر از یک کاسب آدرس ناوایی دولتی را می‌گیرم. او بدون هیچ تأملی این‌طور پاسخ

۲۳ آذرماه ۱۳۹۴

۲۳ آذرماه ۱۳۹۴

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۴۰

۳۰۰۰۷۲۸۹shahraramdorm — آی‌دی رویکا۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰ شماره اپتا، آی‌گپ و رویکاShahraranews@mashad.ir — رایانامه

ستون «صدای مردم» روزنامه شهرآرا منتشرکننده پیام‌های مردمی است و صحت آن بر عهده فرستنده پیام است.

مخابرات
● **نظام** لطفاً درباره خطوط تلفن ثابت گزارشی تهیه کنید. اغلب منازل و مغازه‌ها از تلفن ثابت استفاده می‌کنند چون به صرفه‌تر است. ای کاش مخابرات حداقل خطوط فیبر نوری را سریع‌تر اجرا کند تا مردم از اینترنت پرسرعت بهره‌مند شوند و دیگر شاهد کابل دزدی نباشند.
● **حسامی** بارها درباره مخابرات و باکس کابل‌های مخابراتی مشکلاتی را مطرح کرده ایم اما به نتیجه‌ای نرسیده ایم.
● **اتحادیه ناوایی‌ها** ۸۵۹... ۹۳۵- در محله امیرالمومنین^(۸) و کل محله گلشهر بیشتر کارکنان ناوایی‌ها پس‌ریجه هستند که تجربه کافی ندارند. دیگر آنکه معلوم نیست نظافت را رعایت می‌کنند یا نه؟
املاک
● **شهروند**- دغدغه شهروندان

خواستید انجام شد

۱۳۷

ستون «الو ۱۳۷» صدای شماست که به مرکز ارتباطات مردمی شهرداری مشهد رسیده است تا ما به عنوان رسانه شما، آن را به گوش مسئولان برسانیم و از مسئولان خواسته‌هایتان را مطالبه کنیم.

☎ **در پیاده روی نیش بولوار عترة (الغدیر) ۲۳ خودروها اقدام به پارک می‌کنند. تقاضای نصب میله در پیاده روی جهت جلوگیری از ورود خودرو**

پاسخ ۱۳۷: عوامل ترافیک منطقه ۳ میله‌ها را نصب کردند.

☎ **جمعی از لوازم خانگی مستعمل در آدرس شقایق ۱۰۳ دیو شده و مسیر تردد را مسدود کرده است. (درخواست جمع‌آوری)**

پاسخ ۱۳۷: عوامل خدمات شهری منطقه ۹ لوازم مستعمل را جمع‌آوری کردند.

☎ **شهروند اعلام کرد سنگ فرش‌های ایستگاه اتوبوس، حداقل فاصل امام خمینی^(۹) ۵۸ و میدان عدل خمینی^(۱۰) تخریب شده است. (درخواست مرمت)**

پاسخ ۱۳۷: عوامل سازمان اتوبوس رانی سنگ فرش ایستگاه را مرمت کردند.

پرسش و پاسخ

وزارت کار

چه کارگاه‌هایی مشمول بازرسی کار درباره مسائل ایمنی و حفاظت فنی هستند؟

تمامی کارگاه‌های مشمول قانون کار (حتی کارگاه‌های خانوادگی) در خصوص مباحث ایمنی و حفاظت فنی باید مورد بازرسی قرار گیرند.

سالانه چند دست لباس کار به کارگران مشمول قانون کار تعلق می‌گیرد و منظور از لباس کار چه نوع لباسی است؟

به استناد ماده ۶۱ آیین‌نامه حفاظت و بهداشت عمومی در کارگاه‌ها، کارفرما موظف است در سال دو دست لباس کار را یگان در اختیار کارگر بگذارد. لباس کار باید متناسب با نوع کار باشد و طوری تهیه شود که کارگر بتواند به راحتی وظایف خود را انجام دهد و سبب بروز حادثه نشود.

کارمند بخش اداری کارگاه تولیدی هستم. آیا کارفرما مکلف به دادن لباس کار است؟

به تمام مشمولان قانون کار در هر سال دو دست لباس کار متناسب با نوع کار تعلق می‌گیرد.

در صورتی که کارفرمایه جای لباس کار به کارگران پول آن را پرداخت کند آیا این رویه درست است؟

چنانچه کارفرمایی به جهت اجرای موضوع ماده ۶۱ آیین‌نامه حفاظت و بهداشت عمومی در کارگاه‌ها پول لباس کار را به کارگران پرداخت کند باید اطمینان حاصل کند که لباس کار خریداری شده و نوع آن متناسب با کار بوده و در کارگاه مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ادامه

یادداشت

...تجهیز ناوگان به امکانات رفاهی، زمان‌بندی دقیق حرکت‌ها و جلوگیری از ازدحام در پایانه‌ها، همگی بخشی از این تجربه‌اند. دهه آخر صفر فرصتی است تا نشان دهیم مدیریت کلان و تعهد اجتماعی می‌توانند هم‌زمان در خدمت یک هدف باشند. همان‌گونه که میلیون‌ها دل، با زارت مشترک در بازار ه رضوی گرد هم می‌آیند. هزاران چرخ اتوبوس و صد هاتلاش بی‌وقفه در جاده‌ها، صحنه‌ای از همدلی ملی را رقم می‌زنند. اگر این مسیر پایدیری و ایمنی همراه باشد، سفر زائران نه فقط راهی به سوی زیارت، بلکه نمونه‌ای از همبستگی عملی یک ملت خواهد بود، الگویی که ارزش آن، فراتر از یک رویداد تقویمی است و ریشه در هویت فرهنگی و مسئولیت‌پذیری جمعی ما دارد.